

OM PLANLEGGINGEN OG UTBYGGINGEN AV HOLMLIA

«Holmlia-byen» blir til

Av Marius Park Pedersen - holmliahistorie.no

Gårds- og småbrukssamfunnet på Holmlia skulle snart forvandles til en stor drabantby. Under planleggingen kalte de den for «Holmlia-byen».

DEICHMAN
Holmlia

«Holmlia-byen» blir til

1.utgave, 1.opplag - 2021

Forfatter, idé og lay-out: © Marius Park Pedersen

Utgitt av: © Park Forlag, 2021, parkforlag.no

Trykkeri og sted: Scandinavian Book A/S, Århus

Sats: 170g Silk, Arimo, digitaltrykk

ISBN: 978-82-93775-05-8

Enhver hel eller delvis kopiering på trykk eller på annen måte, må kun skje etter avtale med forlaget eller forfatteren. Når kilde angis, kan det fritt siteres fra heftet skriftlig og muntlig slik åndsverkloven angir.

<http://holmliabyen.holmliahistorie.no>

Forside:

Holmlia før utbyggingen i 1978 - Foto: Fra jubileumsavisen til Sloreåsen borettslag 15 år. Bokbussen - Foto: Deichman Holmlia. Familien Lund flytter inn som en av de første familiene på Sloreåsen. Faksimile fra Arbeiderbladet 17.september 1980. Utbyggingen av Hallagerbakken - Foto: Sven Andreassen.

Bakside:

Utsikt fra Hallagerbakken 2021 - Foto: Marius Park Pedersen

Dette heftet er et utdrag fra jubileumsboken «Holmlia-byen» blir til. Den er tilgjengelig som flott innbundet gavebok. Boken inneholder mer interessant lokalhistorie og flere foto. ISBN 978-82-93775-06-5

Boken kan bestilles på parkforlag.no

Innholdsfortegnelse

Side 4 - Forord

Side 6 - Innledning

Side 7 - Planleggingen starter

Side 8 - Disposisjonsplanen

Side 9 - De opprinnelige planene

Side 10 - Gamle Holmlia blir historie

Side 12 - Hva ble bevart?

Side 13 - Kampen om Søndre Aas gård

Side 16 - Senter, skoler og fellesanlegg

Side 18 - Deichman Holmlia

Side 19 - Den nye jernbanestasjonen

Side 20 - Hvor skulle skolene bygges?

Side 22 - Innflytting på Sloreåsen

Side 26 - Holmlia-byen bygges

Side 29 - Rik lokalhistorie på Holmlia

Side 30 - Viktige årstall

Side 33 - Kilder

Forord

Siden Deichman Holmlia åpnet dørene sine i november 15 .september 1986 har biblioteket hatt en viktig og sentral plass på Holmlia. Biblioteket har i alle år vært opptatt av å tilby samtidslitteratur fra hele verden til både store og små - å tilby kunnskap og å være en møteplass. I tillegg det å være en aktiv brobygger i lokalsamfunnet har vært minst like viktig for biblioteket. Holmlia er i seg selv en "bydel i bydelen" med sin lokalhistorie, sine særegenheter og sine beboere fra alle verdenshjørner.

Bibliotekets utvikling av både innhold og tjenester har på mange måter gått hånd i hånd med Holmlia sin utvikling og på den måten speiler biblioteket og lokalsamfunnet hverandre i dag. Derfor er det viktig for biblioteket å samarbeide med Holmlia Lokalhistorie (holmliahistorie.no) ved prosjektleder Marius Park Pedersen som jobber med å dokumentere Holmlia sin lokalhistorie, der det ligger mye kunnskap og ettertanke.

God lesning!

Nisrin Maktabi Barkouki
Seksjonsleder, Deichman Holmlia

DEICHMAN
Holmlia

Foto til venstre faksimile fra Arbeiderbladet 15.september 1986. Foto til høyre fra arrangement med holmliahistorie.no i 2020. Les mer på side 18.

En viktig og nyere lokalhistorie fra Holmlia!

2022 er et år med flere jubileer:

1322 - 700 år siden Bjørn Bonde fra Aas ble tatt for ulovlig hogst i "Kolvass skog"

1932 - 90 år siden det første stoppestedet for jernbanen ble åpnet på Holmlia

1932 - 90 år siden navnet Holmlia ble offisielt vedtatt

1972 - 50 år siden planleggingen av «Holmlia-byen» startet

1982 - 40 år siden Holmlia senter åpnet

1982 - 40 år siden (nye) Holmlia jernbanestasjon ble åpnet

1982 - 40 år siden Hallagerbakken skole åpnet, den første skolen på Holmlia

1982 - 40 år siden Søreåsen barnehage åpnet, den første barnehagen på Holmlia

1982 - 40 år siden Holmlia Sportsklubb ble stiftet

Dette heftet er et utdrag fra jubileumsboken «Holmlia-byen» blir til som utgis i forbindelse med at det er 50 år siden planleggingen av den store utbyggingen av Holmlia startet.

Det er interessant å se hvordan planleggerne så for seg den nye drabantbyen og sammenligne den med dagens Holmlia. Ikke minst er det spennende å forstå hvorfor og hvordan alt er blitt som det er i dag. Disposisjonsplanen fra Oslo Byplankontor har vært sentral for å forstå den omfattende planleggingsprosessen. Jeg har valgt å skrive om hovedsakene og gjort det enkelt å forstå dette uten å måtte undersøke alle de ulike reviderte planene og detaljene på egen hånd. Det har også vært viktig å inkludere hva som gikk tapt og hva som ble bevart av «gamle Holmlia», samt hvilken stor innsats som ble gjort for å redde Søndre Aas gård og Miljøsender.

Jeg håper dette heftet og jubileumsboken vil gi deg interessante innblikk i denne viktige og nyere delen av Holmlias lokalhistorie. Vi starter første kapittel i 1972 og ser hvordan **«Holmlia-byen» blir til**.

God fornøyelse!

Marius Park Pedersen

Forfatter / prosjektleder holmliahistorie.no

Holmlia før utbyggingen i 1978. Det var like før hele området skulle bli totalt forvandlet.

Foto: Fra jubileumsavisen til Sloreåsen borettslag 15 år

Innledning

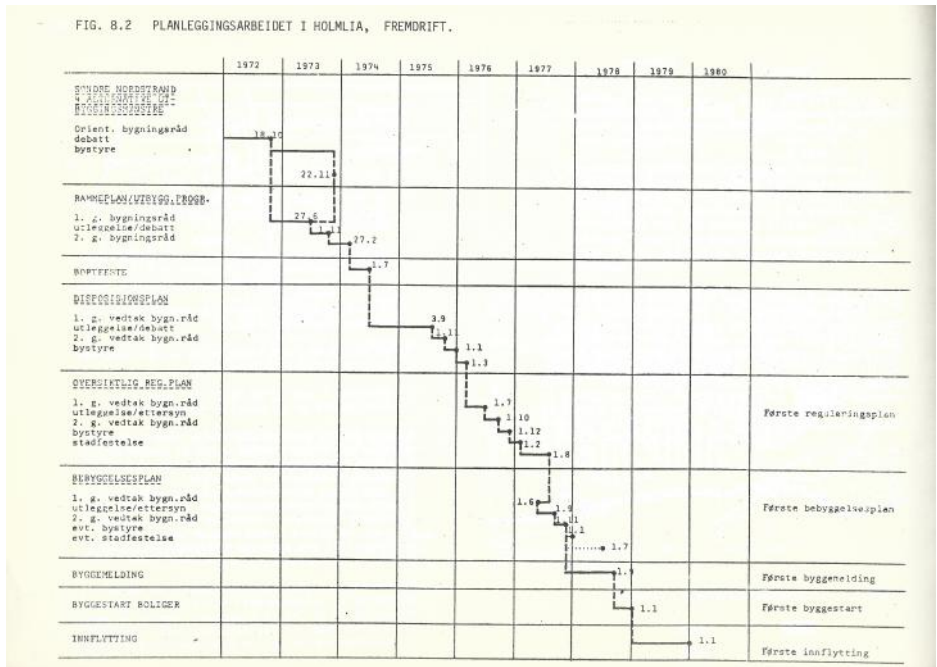
Helt siden middelalderen hadde gårdene Aas og Holm ligget i naturvakkert landskap sør i Aker. Folk hadde bodd på gårder og småbruk i dette området i flere generasjoner. Den første vi kjenner til er Bjørn Bonde fra Aas som var innblandet i en rettsak for å ha hogget ulovlig tømmer i kongens almenning, "Kolvass skog" i 1322.

Det hadde allerede vært en lang og rik historie på Holmlia før planleggingen av den store utbyggingen startet på begynnelsen av 70-tallet. Mange som husker Holmlia før utbyggingen kan fortelle om idylliske steder, et rikt dyre- og fugleliv, et fint og velfungerende gårds- og småbrukssamfunn. Og om det var trange og fattige kår hos noen, manglet det ikke på kjærlighet, gjestfrihet og hjelpsomhet.

Du kan få en introduksjon av den tidlige lokalhistorien i gratisheftet «Lokalhistorie for store og små» som du henter på Deichman bibliotek Holmlia.

Planleggingen av den store utbyggingen av Holmlia starter i 1972

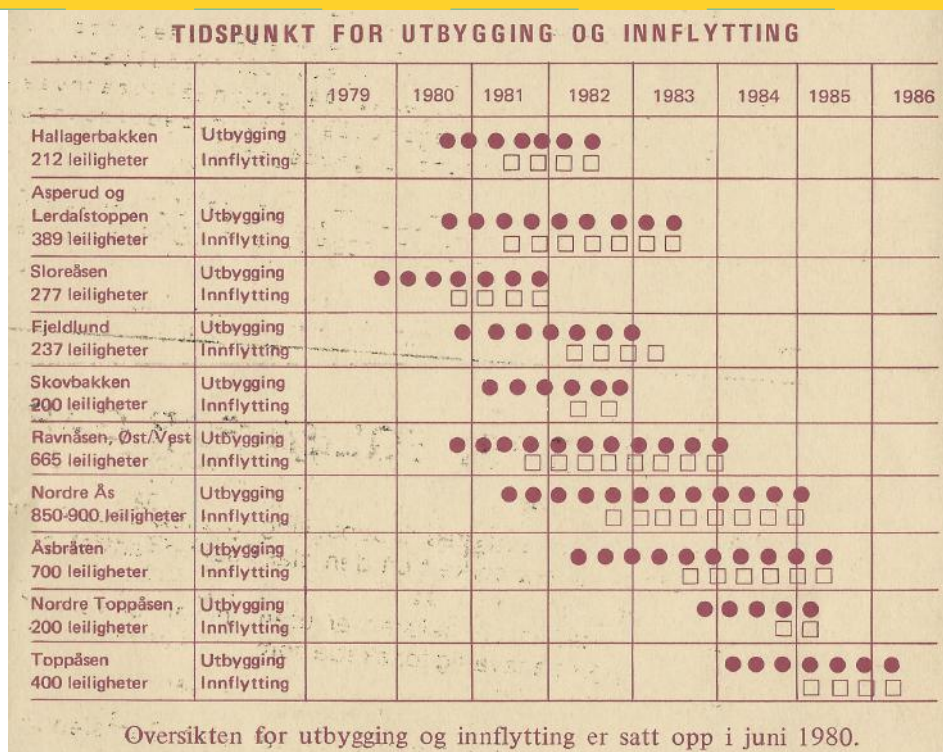
Fremdriftsplan for utbyggingen

Kilde: Oslo byplankontor 5.8. Disposisjonsplan 8.8.1975

Kommunen (først Aker herred og Oslo kommune etter 1948) hadde strategisk tilegnet seg eiendommer på Holmlia i lang tid. Det var kanskje planer om å gjøre noe med Holmlia-området allerede før det formelle planleggingsarbeidet startet i 1972. Da gikk det slag i slag i mange år med nøyе planlegging.

Byggestart hadde sammenheng med utvidelsen av renseanlegget på Bekkelaget. Innflytting kunne tidligst begynne da utvidelsen av renseanlegget kom i drift, etter planen 1979/80. Perioden 1978-1986 var den store utbyggingsperioden (Se faksimile på neste side, tidspunkt for utbygging og innflytting). OBOS og USBL hadde ansvaret for utbyggingen med entreprenører som blant annet Selvaagbygg. I løpet av høsten 1980 flyttet de første beboerne inn på Sloreåsen. Dette borettslaget ble det første i den nye «Holmlia-byen».

Kilde: Oslo kommune informerer juli 1980

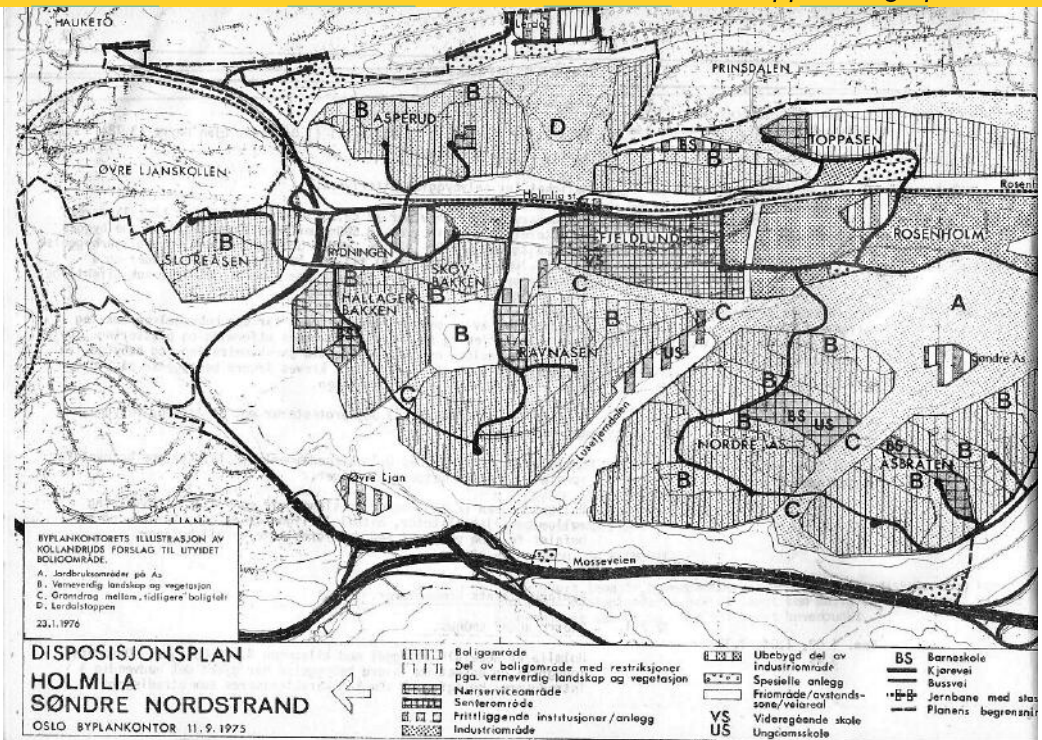
Disposisjonsplanen / Holmliaplanen

Disposisjonsplanen var omfattende. Den inneholdt mange viktige temaer. Boliger og befolkning, veier og trafikk, arbeidsplasser, friarealer og jordvern, service og fellesanlegg, tekniske anlegg, økonomi og fremdrift. Planen kom etter hvert i flere oppdaterte versjoner. Ulike institusjoner og beboere i området fikk uttale seg om disposisjonsplanen i 1975. Det gikk ikke helt smertefritt for seg.

Disposisjonsplanen ble vedtatt i mars 1976 og ble offentliggjort i blant annet Arbeiderbladet. Her får vi et godt innblikk i de opprinnelige planene når vi ser planen fra 1975.

Arbeiderbladet 5.mars 1976

Disposisjonsplan 11.september 1975

De opprinnelige planene

Mange av de opprinnelige planene ble endret underveis. Det som kanskje ikke så mange kjenner til er at det opprinnelig var planlagt å bygge 100 boliger og barneskole mellom den gamle jernbanetraséen på Hallagerbakken og Hallagerjordet. Barneskolens beliggenhet ble flyttet og boligene sløyfet. Det var også planer om sykehjem og brannstasjon på Holmlia. Dette får du lese mer om i jubileumsboken. Ljabrudiagonalens trasé var planlagt helt ned i Liadalen, på bro over Ljanselva og videre parallelt med Herregårdsveien (på Ljan) frem til Mosseveien. Etter massive protester fra Ljans befolkning endret heldigvis Oslo byplankontor disse planene.

Se også en detaljert video om disse planene på nettsiden:
<http://1975planen.holmliahistorie.no>

Gamle Holmlia blir historie

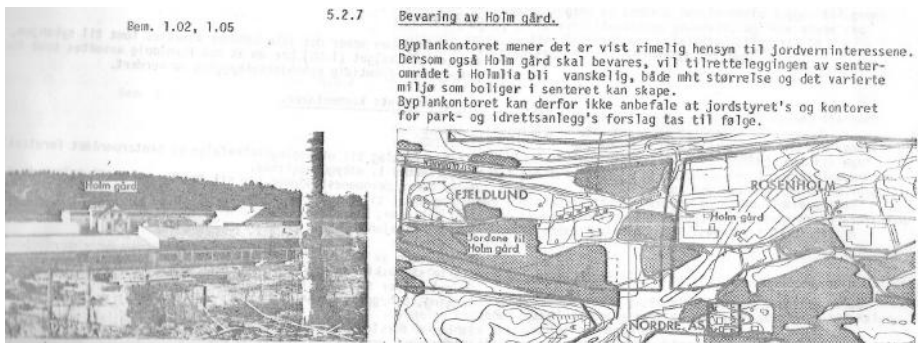
Det nye Holmlia skulle snart bli en realitet! Mange nye blokker og rekkehus skulle bygges for mange tusen nye Holmliabeboere. Men mye av det gamle Holmlia måtte også ofres. Mange av de gamle gårds- og småbruksbygningene, som hadde vært i området i flere hundre år, skulle rives og bli borte for alltid.

Holm gård, akvarell av Turi Jahren. Gjengitt med tillatelse.

Holm gård hadde ligget på Holmlia i mer enn 700 år, helt siden middelalderen. Det var den største gården i området sammen med Aas. Jordstyret og kontoret for Park- og idrettsanlegg ønsket at gården skulle bevares, men det ble avslått av Byplankontoret. Våningshuset sto helt til slutten av 1970-tallet før det ble revet og erstattet med næringsbygg.

For oss som er glad i lokalhistorie er dette en vedmodig og trist del av utbyggingen. Holm gård hadde en rik historie og er blant annet opphavet til det sammensatte navnet Holmlia (Holm-Lia).

Faksimile fra Oslo byplankontor disp.plan 5.9. 23.1.1976

De opprinnelige planene besto også i å bygge flere blokker på de gamle jordene til Holm gård. Senterbebyggelsen var planlagt å fortsette helt bort til der dagens parsellhager ligger. Dette ble heldigvis endret.

I jubileumsboken kan du lese om de andre stedene som også måtte ofres: Rosenholm, Lia, Rydningen, Skovbakken, Fjeldlund og Borgheim.

Her lå Holm gård. Nå erstattet med næringsbygg og asfalt. Foto: Marius Park Pedersen

Hva ble bevart av gamle Holmlia?

Søndre Aas gård

Det er en lykke at Søndre Aas gård ble bevart. Det er et fantastisk sted å besøke for store og små.

Første gang vi hører om gården Aas er i forbindelse med en rettsak i 1322. Det var Bjørn Bonde som sto tiltalt ulovlig hogst i Kolvass skog ved Kolbotnvannet. Det som gjorde saken spesiell var at det var Kongen som eide skogen. Bjørn skal ha bodd på gården og siden er det blitt drevet gårdsdrift her i mange generasjoner og i mange hundre år.

I nyere tid kan vi takke Anne Kinge og Arve Bergland for et helt usedvanlig arbeid for å utvikle og bevare gården.

Hvordan startet det egentlig?

Våningshuset på Søndre Aas gård - Foto: Marius Park Pedersen

Kampen om Søndre Aas gård

I 1970 ble Søndre Aas Gård ekspropriert av Oslo Kommune. Eiendommen skulle legges ut til boliger. Man tenkte faktisk å rive alle bygningene på gården, men heldigvis ble de stående i påvente av at utbyggingen skulle komme igang.

Denne ressursen fikk Ungdomskontoret vite om. Dette var fagkontoret for alle tiltak rettet mot barn og unge i Oslo Kommune på den tiden. Ungdomskontorets avdeling Ungbo fikk bruke gården, og de fikk disponere våningshuset til ungdomshybler og låven til dyrehold.

Arve Bergland og Anne Kinge 1995

Ivar Frønes med familie bodde på gården som en stabilitetsfaktor for Ungbo-kollektivet. Det var Frønes som hadde ideen om å starte en fritidsklubblignende virksomhet før drabantbyutbyggingen startet. Han tenkte det ville være viktig å få etablert en stabil kultur og norm før drabantbyen ble bygget. Søndre Aas var sånn sett et av de første forebyggende barne- og ungdomstiltak i storbysammenheng i Norden (i den forstand at tiltaket ble opprettet før problemene startet).

Anne Kinge hadde sin oppvekst i de første boligblokkene på Holmlia og tilbragte mye av sin barndom på Søndre Aas. Anne ble kjent med de som bodde i Ungbotiltaket på gården. Hun fikk da ideen om å ha dyrehold sammen med dem. For å utvide virksomheten ville de invitere barn og ungdom fra fritidsklubber. Anne tok med barn fra Tøyen fritidsklubb hvor hun også jobbet en periode. Der traff hun Arve Bergland som etter hvert ble med til gården. I 1973 begynte Anne å være på gården fast og året etter ble hun ansatt som ridelærer. Mellom 1975 og 1978 var opplegget på gården en forsøksvirksomhet. Ivar Frønes evaluerte prøvevirksomheten i en rapport. På bakgrunn av dette arbeidet ble det gjort vedtak om varig virksomhet og Arve Bergland ble ansatt som klubbleder og daglig leder i 1978. I januar 1979 flyttet han og Anne inn i hovedhuset.

I 1984 skulle det vedtas om gårdens eksistens. Det var heldigvis mange gode krefter i bydelen. Reguleringsplanen ble endelig vedtatt og gården var reddet (for denne gang).

I 1986 ble Anne klubbleder og samme år var det stor demonstrasjon i Oslo mot å nedlegge ungdomsklubber i hovedstaden.

På slutten av 1980-tallet var Ungdomskontoret kraftig redusert og var truet med nedleggelse.

Foto: Marius Park Pedersen

Det ble på nytt stilt spørsmål om driften i forbindelse med bydels-reformen. Det var da Arve stilte opp på Bydelsutvalgsmøte med en appell i åpen halvtime. Her måtte man ty til utradisjonelle metoder for å nå frem til politikerne. Et av argumentene som skulle vise seg å være svært viktig var å drive en "jente-dominert" ungdomsklubb. Noe unikt som ingen andre i Oslo kunne tilby.

I 1995 ble det lansert et nytt forslag om bygging av skole og boliger på gårdens eiendom. Det var da møte i Bydelsutvalget med 400 tilstede og en hest (som sto utenfor). Byplankontoret hadde så et møte for beboere på Holmlia for å snakke om planene.

Deretter gikk turen til gården hvor Arve holdt foredrag. Etter denne seansen hadde Ellen De Vibe sagt *"Så lenge jeg jobber i Byplankontoret vil det ikke komme flere forslag fra oss!"* (om å rive gården, red. anm.).

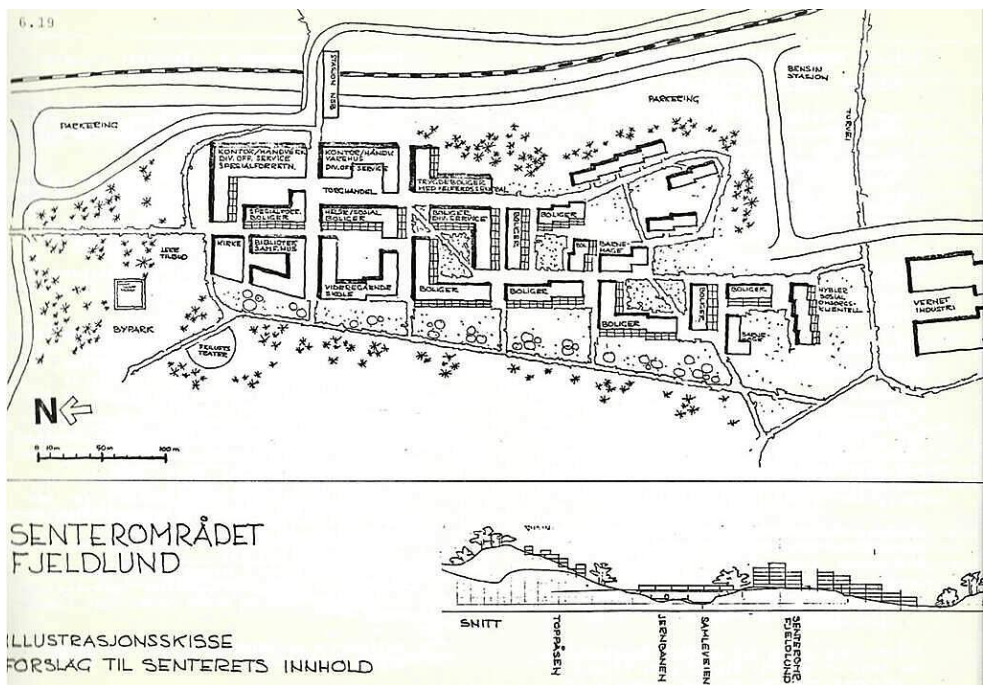

Faksimile Nordstrands Blad 1995

Arve og Anne flyttet fra gården i 2007 men fortsatte å jobbe der. I 2020 pensjonerte Arve seg etter å ha jobbet der i 42 år. Anne jobber fortsatt en gang i uken (2021). Det har vært et imponerende arbeid for å bevare gården i så mange år - det kunne ikke vært mulig uten Anne og Arve sin lidenskap og idealisme. Det er mange som kan takke dem for dette utrettelige arbeidet i snart 50 år med tilstedeværelse. Ikke bare for de som har jobbet der, som gir de beste skussmål om godt arbeidsmiljø og høy trivsel, men også for alle som er glad i gården.

Søndre Aas gård med tun og bygninger er på gul liste hos Riksantikvaren. I dag har Søndre Aas gård og Miljøsender rideskole, stallekurs, terapiridning, gårdsarrangement, grønnsaksklubb og er en viktig besøksgård for skoler og barnehager med mer.

Senter, skoler og fellesanlegg

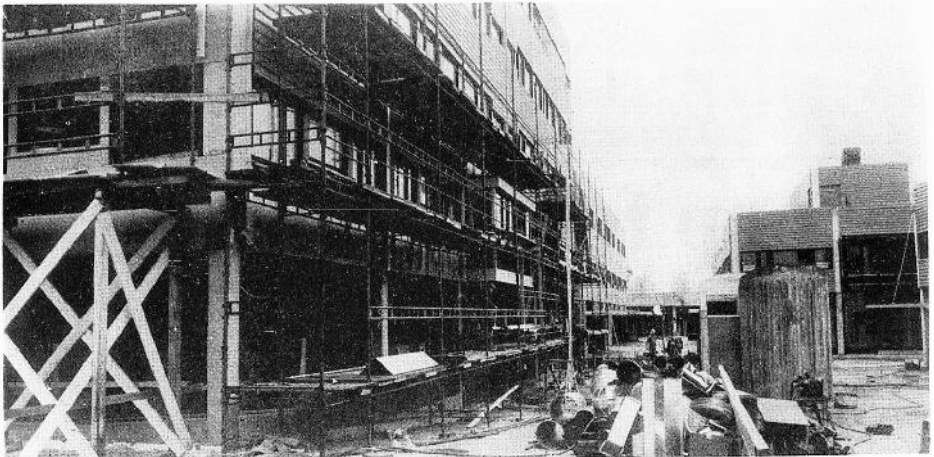

Illustrasjonen er tatt fra Oslo byplankontors disp.plan 5.6. 12.8.1975.

I begynnelsen het senterområdet Fjeldlund etter det første bolighuset på Holmlia. Det ble omdøpt til Holmlia senter i 1982.

Det er interessant å se illustrasjonsskissen til senterområdet. Her tegnet de inn kirke, videregående skole, samfunnshus, bibliotek, boliger med mer. Dette var fellesanlegg som kunne tenkes å plasseres i senteret. De foreslo også kino og teater i disposisjonsplanen. Legg merke til at bebyggelsen var planlagt lenger sydvest enn det den er i dag (helt bort til dagens parsellhager og fotballbane). Disse blokkene ble sløffet.

Det ble verken videregående skole eller kino. Ny kirke ble etter hvert bygget på en slette et stykke vest for senteret og Holmlia kirke ble innviet i 1993. Den er tegnet av Hille Melbye Arkitekter ved Harald Hille. Byggverket er i tegl og kirken har cirka 450 sitteplasser.

Tro det eller ei, men offisiell åpning av Holmlia senter skal finne sted 4. desember. Vi holder fristen, sier OBOS som er byggherre. (Foto: Terje Akerhaug)

Høsten 1982 jobbet de på spreng for å få ferdig det nye senteret. I Arbeiderbladet 27.oktober er byggeplassen avbildet og det ser ganske uferdig ut. Journalisten skrev i bildeteksten: «Tro det eller ei, men offisiell åpning av Holmlia senter skal finne sted 4.desember. Vi holder fristen sier OBOS som er byggherre». Og det klarte de!!

4. desember 1982 kunne ordfører Albert Nordengen erklære Holmlia senter for åpnet. Her ser du de første butikkene i annonsen til høyre.

HOLMLIA senter

ÅPNINGS-TIDEN:
Mandag - torsdag: kl. 10.00 - 18.00
Lørdag: kl. 10.00 - 14.00
Lukket på søndag kl. 10.00 - 17.00

Her finner du:
Dagligvarer, tekstil, frisør, guttormed, leker, foto, optikk, blomster, gaver, sko, bazar, parfymet, interiør, fargevandel, tannlege, postkontor, vinmonopol, apotek.

LEKER OG HOBBY

Velkommen til åpningen av vår nye leketøy- og hobbyforretning

LEKEBUA

FOR HVER KRONE DU SETTER I SPAREBANKEN FÅR DU 40 ØRE MINDRE I SKATT

Spar med skattefradrag

SPAREBANKEN

TANNLEGENE LISE OG HENRIK KIL

10.00 - 18.00
Mandag - torsdag kl. 10.00 - 18.00
Lørdag kl. 10.00 - 14.00
Lukket på søndag kl. 10.00 - 17.00

VELKOMMEN TIL

ÅPNINGSTILBUD

Gull-Jenta

på Holmlia as

SANS SOUCIS

NATURENS EGNE PRODUKTER

Skin Repair Control

SANS SOUCIS

HOLMLIA & PARFUMERI

ÅPNINGS-TILBUD

Army

198,-

Pilopp

59,-

villig-

Holmlia senter

HOLMLIA Interiør & Farge A/S

TR. 57 14 01

textil

Radbo

Jordan

ÅPNINGS-TILBUD UNDER ÅPNINGEN

DRA TIL HOLMLIA FOR NOEN PRISER

Torskeskiver	138	Skinkesteik	398
Pinnkjøtt	788	Persersylto	198
Hvalkjøtt	348	Kjempe Pizza	198
Kneippbrød	288		

ÅPNINGS-TILBUD

Sengesett 9800

Vaskbare dyner 9800

Varmeløken 4900

Førstestolen 1950

BOGERUD TEKSTIL A/S

Arbeiderbladet 11.desember 1982

17

Åpningsdag!

Deichman Holmlia

Deichman Holmlia åpnet for første gang dørene for publikum tirsdag 16. september 1986 kl. 10.00. Fra Holmlia rullet det daglig ut to bokbusser med 30 stopp på sin rute. Bussene gikk fra Adamstuen til Ila og fra Nyjordet til Skøyen. Tilbudet var svært populært, spesielt blant eldre og barn og andre som ikke kunne ta buss eller trikk for å lese bøker. I og med at Holmlia huset bokbussen hadde biblioteket en stor boksamling på over 40 000 bind tilgjengelig for lokalbefolkningen.

Biblioteket hadde også en stor flerspråklig samling på hele 19 språk i tillegg til norske bøker.

Deichman Holmlia var tidlig et bibliotek som fokuserte på å være et knutepunkt i lokalsamfunnet. Allerede i 1987 kunne barn komme å delta på verkstedsaktiviteter, skoleklasser ble invitert på eventyrstund og lokalbefolkningen ble invitert til å få presentert bokhøstens nyheter av en bibliotekar.

I 2002 vant Deichman Holmlia prisen Årets bibliotek! Det var det antirasistiske prosjektet ARI som førte Holmlia bibliotek til topps og måten biblioteket klarte å fange unge menneskers interesse på en positiv måte ved å presentere litteratur rundt dette emnet på en engasjerende måte. Arbeidet med antirasisme står like sterkt i dag med blant annet det nyåpnede Benjaminrommet for ungdom.

Holmlia filialen var senteret for bibliotekets bokbussdrift

Flott nytt bibliotek med moderne interiør i 1986

Hvor skulle skolene bygges?

Det ble ingen videregående skole på Holmlia som var planlagt bygget i senterområdet. Fire barneskoler og en ungdomsskole ble likevel et godt resultat. I 1975 ble det vedtatt å bygge ut to grunnskoleområder.

Skolene ble deretter bygget i denne rekkefølgen:

- 1982 Hallagerbakken skole
- 1984 Rosenholm skole
- 1984 Holmlia skole
- 1988 Toppåsen skole
- 1995 Lusetjern skole

I julileumsboken kan du lese mer om valg av skolenavn, verdens største idrettshall i fjellet, den nye telefonsentralen og det storfine kongebesøket. Dessuten får du vite hvor den planlagte brannstasjonen og sykehjemmet skulle bygges.

Rektor Inger Johanne Christiansen med de to lærerne Hans Håsh og Arvid på Holmlia skole i dagligdags kjennet i går.

Stor dag da Holmlia innviet ny skole

Stort framskritt og høy stemning da Hallagerbakken skole ble tatt i bruk i går. Hallagerbakken er den første skolen i den nye bydelen Holmlia. Rektor Inger Johanne Christiansen kunne ønske 150 elever velkommen. Frakk skoleledelse ble det innviet to nye skoler i Oslo denne høsten. Ved Grindefakken skole ble det omlag 50 elever.

Inger Johanne Christiansen

Rektor Inger Johanne Christiansen hadde i går kveld en stor dag. Hun var med på å innviede den nye skolen i Holmlia. Skolen er den første i den nye bydelen Holmlia. Skolen er den første i den nye bydelen Holmlia. Skolen er den første i den nye bydelen Holmlia.

Rektor Inger Johanne Christiansen

Rektor Inger Johanne Christiansen

Rektor Inger Johanne Christiansen

Rektor Inger Johanne Christiansen

Rektor Inger Johanne Christiansen

Rektor Inger Johanne Christiansen

Rektor Inger Johanne Christiansen

Rektor Inger Johanne Christiansen

Rektor Inger Johanne Christiansen

Rektor Inger Johanne Christiansen

Rektor Inger Johanne Christiansen

KJEMPETILBUD GULL-DIAMANTER

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

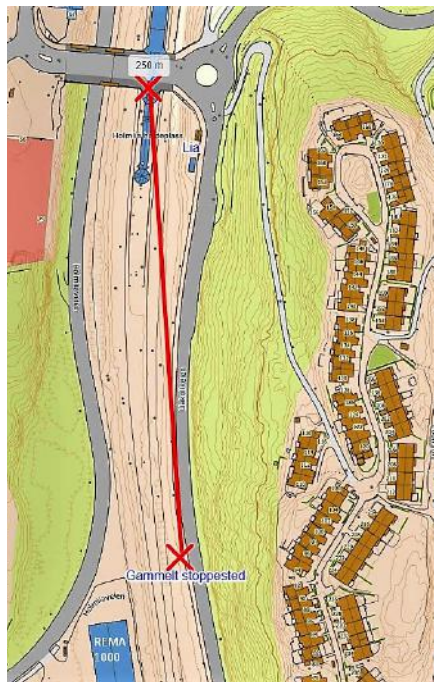
Prisene er inkl. mva. og porto. Gull og sølv er 999,99.

Den første skolen på Holmlia. Hallagerbakken skole åpnet 17.august 1982. Faksimile Arbeiderbladet 18.8.1982

Holmlias nye jernbanestasjon

Siden 1879 hadde Smaalensbanen trasé gjennom Holmlia. I 1925 ble den gamle linjen erstattet med et nytt spor over Hauketo og i 1932 ble det (endelig) bygget et enkelt stoppested mellom småbruket Lia og Holm gård.

I forbindelse med den nye «Holmlia-byen» ble stoppestedet flyttet cirka 250 meter lenger nord med tilknytning til det nye senteret. Det ble offisielt åpnet 1.juni 1982. Stasjonsområdet med trappen er tegnet av NSB Arkitektkontor v/ Arne Henriksen. Prosjektet mottok Houens fonds diplom i 1988. Beth Wyller vant utsmykningskonkurransen for jernbanestasjonen i 1984 med sin «Slangestein» som ble plassert på perrongen i 1987.

Stoppestedet ble flyttet ca. 250 meter nord for den gamle perrongen.

Holmlia stasjon er lagt inn som kulturminne av Byantikvaren i Oslo. Stasjonen ble inkludert i verneplan for jernbanebygg i 1997.

Åpning av Holmlia stasjon, 1.juni 1982. NSBs distriktssjef Martin Killi overrekker blomster til formannen i bydelsutvalget Paul Gamborg Nielsen.

Arbeiderbladet 2.juni 1982

Holmlia jernbanestasjon 2021 - Foto: Leif-Harald Ruud

Historisk tilbakeblikk

Vi må ikke glemme Matheus Stensrud fra Skovbakken som sannsynligvis var den første som søkte myndighetene om å få et stoppested mellom Ljan og Kolbotn. Han døde sensommeren 1913 og først i januar 1914 kom svaret fra Arbeidsdepartementet om at søknaden var avvist. Men folk fra Holm, Rosenholm, Prinsdal og Ormerud ga seg ikke. De søkte på nytt. Først i mai 1932 ble søknaden innvilget og toget stoppet ved «Holmlia» ved behov.

Først skulle stoppestedet hete «Holm» men da det allerede var et stoppested på Vestfoldbanen ble det ikke god tatt. Det var nytt forslag om «Lia» etter småbruket like ved, men det ble heller ikke godkjent. Det ble imidlertid et kompromiss og navnene ble satt sammen til «HOLMLIA». Aker Formandskap vedtok navnet offisielt 8. september 1932. Det er blitt navnet på hele området. Mer lokal jernbanehistorie kan du lese på holmliahistorie.no.

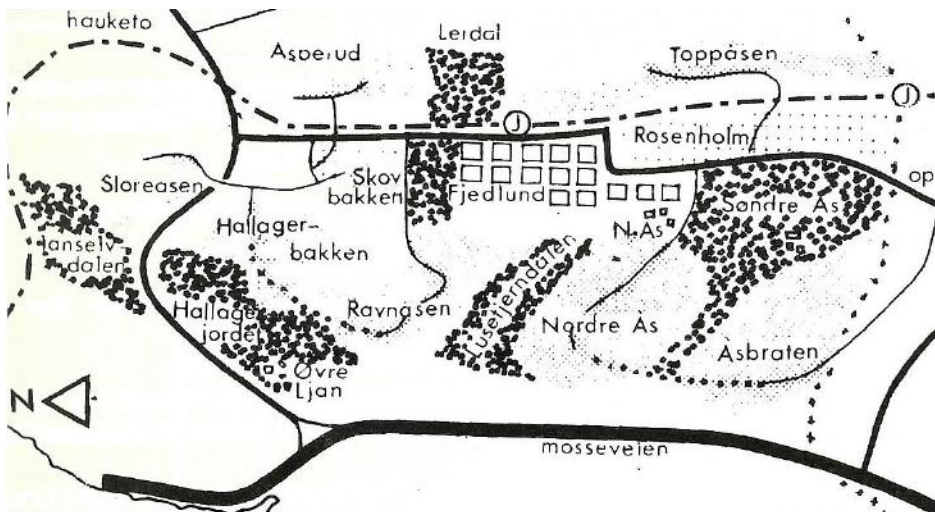
Grønne Holmlia

Mange beundrer Holmlia for den utrolig fine balansen mellom bebyggelse og natur.

Visste du at størrelsen av grøntareal pr. beboer på Holmlia er det største i Oslo? Det er høyere enn for eksempel villaområdene i Holmenkollåsen.

Planleggerne gjorde en god jobb med å inkludere fine friområder og grønne lunger. I tillegg ivaretok man det genuine landlige området rundt Søndre Aas gård og Miljøsender. Vi skal ta en nærmere titt på hvordan både friområdene og grøntdragene ble planlagt.

Friområder

I disposisjonsplanen 5.5. 18.8.1975 kan vi lese følgende:

«Holmlia har en enestående natur med flott beliggenhet ved fjorden. Friområdene er varierte og består av flate jordbruksarealer og skogkledd åser med fin utsikt. Det er lett å innpasse anlegg for idretts- og friluftsk-aktiviteter, som ballplasser, løkker, parsellhager, akebakker med mer.

De største sammenhengende friområdene er Hallagerjordet / Ljanselvdaalen, Lusetjerndalen, øst-vestgående daldrag fra Ravnåsen til Lerdal og jordbruksarealene ved Nordre- og Søndre Aas.

Idrettsplasser, øvingsfelt med mer er tenkt plassert i disse områdene. Kontoret for park- og idrettsanlegg har i tillegg planer om et større idrettsanlegg for hele Søndre Nordstrand ved Grønliåsen».

I «Holmlia idrettspark» er det stor aktivitet hver dag hele året. Her er det to fotballbaner og klubbhus. Det drives av Holmlia Sportsklubb.

Rett ved siden av idrettsparken åpnet lekeplassen Holmlia Press Play i mai 2014. Det var landskapsarkitekt og Holmlia-beboer Morten Evensen som var den som tok initiativet til lekeplassen. Han ønsket et sted hvor også de større barna, som ikke drev organisert idrett, kunne være. Det er blitt en populær møteplass. I jubileumsboken kan du lese mer om hvordan de planla grøntdragene på Holmlia. Samt interessant informasjon om det store prosjektet å fylle Lusetjerndalen.

Innflytting på Sloreåsen

Etter omfattende planlegging siden 1972 sto endelig det første borettslaget i den nye "Holmlia-byen" ferdig og klar til innflytting høsten 1980.

I OBOS bladet nr 8 - 1979 ble tildelingen av de nye leilighetene kunngjort. Sloreåsen var det første feltet på Holmlia som ble utbygget. Det var meget stor interesse og da søknadsfristen forfalt 21.januar 1980 var det kun de med ansiennitet frem til 1955 som fikk behandlet søknaden sin. Det viste hvor attraktivt det var.

Sloreåsen borettslag, som er et Selvaag totalprosjekt, består av 277 boliger, noen i rekkehus, resten i terrasseblokker. Like nedenfor ble det bygget slalombakke med heis og lysanlegg.

Nærmeste barneskole skulle bli på Hallagerbakken, men skolen åpnet ikke før to år etter (1982). Barna måtte i mellomtiden gå på Ljan skole, som de sognet til, eller andre barneskoler i nærheten.

Prisene for en 3-roms leilighet kostet fra kr. 78 000 og en månedlig leie på kr. 740. Den største 5-roms leiligheten på 122 kvadratmeter hadde et innskudd på kr. 130 000 og en månedlig leie på kr. 1330.

Familien Lund var en av de seks første familiene som flyttet inn i Sloreåsen borettslag. De syntes det var et dumt spørsmål da journalisten spurte om de gledet seg. De hadde da ventet i seks år på å flytte inn i rekkehus og nå var de endelig ved målet. Og naturskjønne Sloreåsen var helt perfekt for familien Lund.

- Roligere, mindre trafikkstøy og sist, men ikke minst: trær og natur rundt husene, er de fordelene som teller mest for familien fortalte Grethe Lund til avisen. Faksimile Arbeiderbladet 17.9.1980

Første innflytting september 1980 - Fra Jubileumsavisen til Sloreåsen borettslag 15 år, 1996

Langt til butikken og barneskole i pionértiden

Etter 5 måneder var det fortsatt hektisk innflytning på Sloreåsen. I Arbeiderbladet 25.februar 1981 lodder man stemningen:

Hvordan trives folk i det nye feltet Sloreåsen? -Jo, jeg trives bra sier Ragnar Søderlind, som kom hit i oktober, men det er litt tungvint her ute. Vi har lang vei til butikk, sjøl drar jeg til Hauketo. Men nå bygges et nærsenter så det blir bedre. Det eneste jeg kan klage over er at det er for lytt mellom leilighetene.

Grete Nygård som flyttet inn til Sloreåsen i januar, synes også det er for langt til butikken.

-Men området er her er veldig fint, sier hun. Vi bodde på Veitvedt og likte oss godt der og, men her har vi fått bedre plass. Ungene klager forresten over at det er altfor langt til skolen, legger hun til. -Jeg tror det blir fint her når bygginga er ferdig. Prosjektleder ved Oslo kommunes Holmlia-kontor Erik Grøstad legger til: -Hallager skole blir ferdig ved årsskiftet. I dag benyttes Ljan barneskole. Holmlia får butikker og nærsenter.

Byggetid

Mange gledet seg til å flytte inn. Noen besøkte den nye leiligheten sin, selv lenge før den var ferdigbygget. Sven Andreassen var en av de som begeistret tok turen til Hallagerbakken i tidlig fase.

Sven Andreassen med familie gleder seg til å flytte inn på Hallagerbakken

Foto: Utlånt av Sven Andreassen

Utbyggingen av Hallagerbakken 1981/82 Foto: Utlånt av Stensletten
Hallagerbakken og Asperud var blant de boligfeltene som ble bygget ut etter Sløreåsen.

Hans Halvorsen
og Jan-Ove
Bergersen
forskaller
grunnmur til bod
utenfor et
rekkehus på
Hallagerbakken.
Prosjekteringssjef
i OBOS Mette
Sjølie sier til
avisen at
resultatet er
optimalt etter at
faginstanser har
samlet sin
kompetanse i
gode løsninger.

Arbeiderbladet
23.9.1981

Har du lyst til å lære mer?

Dette heftet du holder i nå er et lite utdrag fra jubileumsboken **«Holmlia-byen» blir til** som er tilgjengelig som innbundet gavebok. Den inneholder flere historier og er rikt illustrert. Bestilles på parkforlag.no

Innhold:

- Forord
- Planleggingen starter
- Disposisjonsplanen
- De opprinnelige planene
- Veitraséer og planlagt t-bane
- Gamle Holmlia blir historie
- Oversiktskart
- Hva ble bevart?
- Kampen om Søndre Aas gård
- Oversiktskart
- Den gamle jernbanelinjen
- Senter, skoler og fellesanlegg
- Valg av skolenavn
- Verdens største idrettshall i fjellet
- Grønne Holmlia
- Fyllingen av Lusetjerndalen
- Innflytting på Sloreåsen
- Krisetider
- Holmlia-byen bygges
- Storfint kongebesøk
- Rik lokalhistorie på Holmlia
- Viktige årstall
- Kilder

Tittel: «Holmlia-byen» blir til

Forfatter: Pedersen, Marius Park

Format: B5, innbundet

Utgitt av: Park Forlag, parkforlag.no

ISBN: 978-82-93775-06-5

Jubileumsboken gir deg et interessante innblikk i denne viktige og nyere delen av Holmlias lokalhistorie.

Rik lokalhistorie på Holmlia

Det er blitt veldig fint på Holmlia og de fleste er enige om at planleggingen på 70-tallet var vellykket. I dag kan vi glede oss over en fin blanding av bebyggelse med flotte grøntdrag, friområder, kort vei til skoler og butikker.

Det er nå 50 år siden planleggingen av Holmlia-byen startet. Mange borettslag, skoler og barnehager har allerede feiret flere jubileer. Det er interessant å lære om utbyggingen på Holmlia og ikke minst om historien før det. *Det er viktig å vite at Holmlia har en rik lokalhistorie.* Når man kjenner mer til denne kan det skape en følelse av tilhørighet og stolthet. Det kan i sin tur være identitesbyggende. Derfor er det samfunnsnyttig å samle, ivareta og formidle historien. Jo mer man vet jo mer interessant er det å ferdes rundt på Holmlia!

Hvis du er interessert i tiden før den store utbyggingen av Holmlia kan du besøke nettsiden holmliahistorie.no

Foto: Oslo byarkiv

Foto: Utlånt av Karen Johnsen

Foto: Marius Park Pedersen

Viktige årstall fra Holmlias lokalhistorie

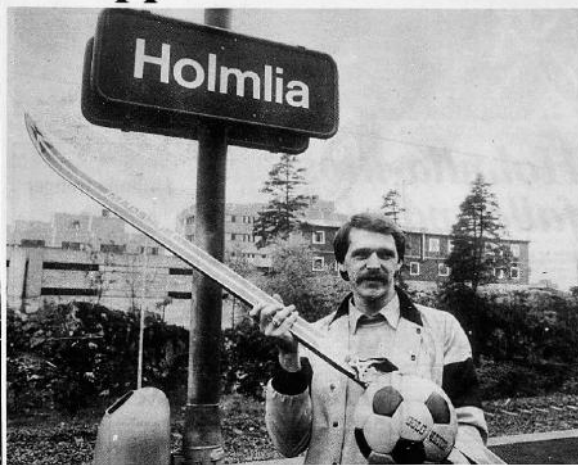
av Marius Park Pedersen, holmliahistorie.no

400-600 Bygdeborgen på Rosenholm
1322 Bjørn Bonde fra Aas blir tatt for ulovlig hogst
1350 Hallvard bor på Holm gård
1529 Ridder herr Krummedike, første privateier på Holmlia
1577 Hovedøya kloster eier Holm gård
1594 Bispen over Lusetjern
1617 Holm gård er krongods
1639 Bertelssønnene eier Aas
1667 Kronen solgte Holm til Michael Opitz
1712 Oberst J.W. von Øtken eier Aas og Holm
1797 Lars Christiansen eier hele Holmlia
1838 Rosenholm blir utskilt fra Holm som selveierbruk
1849 Aas blir delt i to, Aas nordre og Aas søndre
1856 Christoffer Monsen får tinglyst bruksrett på Lia
1860 Skovbakken blir utskilt fra Øvre Ljan
1861 Rydningen blir utskilt fra Øvre Ljan
1862 Ravnåsen blir utskilt fra Øvre Ljan
1859 Hannibal og Petrine Iversen overtar Holm gård
1865 Ole Halvorsen bor på Lia
1873 Cand.jur. Boye Strøm finner dalfiol på Holmjordene
1879 Smaalensbanen åpner
1900 Helene Karoline Mathisen bor på Ravnåsen (Mor Ravnåsen)
1902 Håkon Iversen overtar Holm gård
1902 Fjeldlund blir utskilt fra Holm gårdtt
1903 Lia blir utskilt fra Holm gård
1905 Matheus Stensrud overtar Skovbakken
1906 Sigurd Johansen fikk skjøtet på Rydningen
1908 Prestangen overtar Holm gård
1913 Julius Andersen kjøper Skovbakken
1917 Villa Skogsus blir bygget
1918 Olaf Frantzen overtar Nordre Ås

- 1920 Moss Betonkompani kjøper Rosenholm
- 1922 Jørgen og Magnhild Prinsdal bor i Villa Fjeldlund
- 1922 Villa Borgheim står ferdig
- 1923 Ole og Inga Ruud bor på Rosenholm
- 1924 Monrad Ek kjøper Søndre Aas gård
- 1925 Smaalensbanens gamle trasé blir nedlagt
- 1928 Johan Thidemansen kjøper Holm gård
- 1929 Ljansviadukten rives
- 1932 Holmlia stoppested for jernbanen åpnes
- 1933 Familien Røren kjøper Villa Borgheim
- 1937 Harald Lund kjøper Villa Skogsus
- 1937 Peter Kindseth etablerer Strandås hyttefelt
- 1944 Tyskerne lager oljerørgate i Lusetjerdalen
- 1945 Anton og Anna Finstad overtar Nordre Ås
- 1945 Aase Viul starter minkfarm på Ravnåsen
- 1947 Eiendommen på Holm gård blir fradelt
- 1950 Holm gård blir solgt til Bygningsteknisk konsulentkontor
- 1951 Industri etablerer på Holmlia, blant annet Betonmast
- 1953 Per Thorkildsen Plasticindustri starter på Holmlia
- 1956 De første boligblokkene på Holmlia ferdigbygget
- 1959 Figur Kunst starter gipsfabrikk på Nordre Ås
- 1963 Rosenholm selges til kommunen
- 1965 Ravnåsen selges til kommunen
- 1967 Rydningen selges til kommunen
- 1970 Kommunen overtar Søndre Aas gård
- 1972 Utbyggingsplanene for Holmlia starter
- 1976 Holmliaplanen / Disposisjonsplanen vedtas
- 1978 Bygggestart av den nye "Holmlia-byen"
- 1979 Anne Kinge og Arve Bergland flytter til Søndre Aas
- 1980 Første innflytning i Sloreåsen borettslag
- 1981 HM Kong Olav besøker Holmlia
- 1981 Fjernvarmeanlegget starter
- 1982 Nye Holmlia togstasjon åpner
- 1982 Holmlia Sportsklubb stiftes
- 1982 Holmlia senter åpner
- 1982 Hallagerbakken skole åpner

1982 Sloreåsen barnehage åpner
1983 Holmliahallen åpner
1984 Bystyret vedtar å bevare Søndre Aas gård
1984 Televerkets telefonsentral starter på Asperud
1984 Borettslagene etablerer kabelnettselskap
1984 Rosenholm skole åpner
1984 Holmlia skole åpner
1985 Holmlia parsellhager etableres
1986 Deichman bibliotek avd. Holmlia åpner
1987 Utsmykning plasseres ut,
-Bård Breiviks "Fire steiner på fire steder"
-Beth Wyller "Holmliasteinen" på togperrongen
1988 Toppåsen skole åpner
1993 Holmlia kirke innvies
1995 Lusetjern skole åpner
1995 Nytt vedtak om å bevare Søndre Aas gård
1995 Oppføring av paviljongen
1996 Bydelsparken innvies
1999 Vær Stolt festivalen lanseres
2014 Holmlia Press Play åpner
2021 Nye Holmlia senter åpner

Se opp for Holmlia!

Arbeiderbladet 27.oktober 1982.

Formann Bjørn Trønnes i Holmlia Sportsklubb er optimist og skal kjøre igang fotball, ski og håndball.

Klubben ble stiftet 7.oktober 1982.

Det skal også bli svømming når den nye hallen åpner fortalte han den gang. Han er sikker på at

sportsklubben skal utvikle seg til en livsdyktig plugg om ikke lenge. Noen tusen unge og eldre i en ny bydel har fått mulighet til å være med på noe som gir samhørighet og tilhørighet på et nytt sted, forklarer Trønnes.

Kilder:

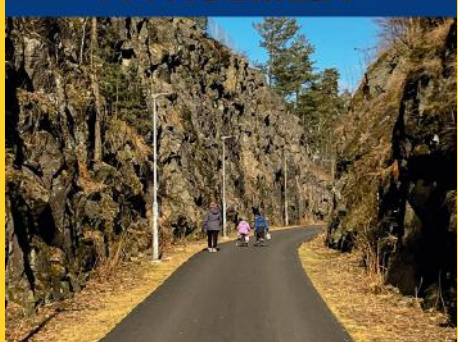
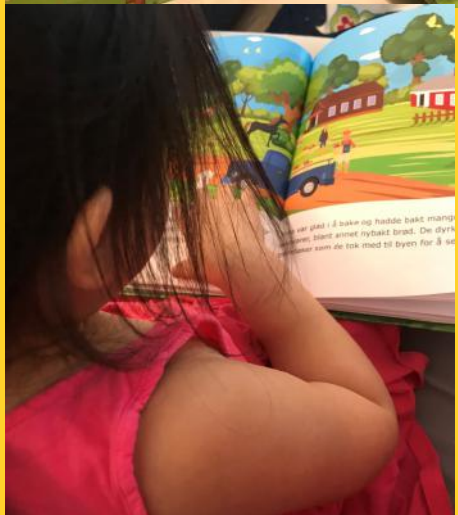
Oslo byplankontor, disp.plan 5.0, 1975
 Oslo byplankontor, disp.plan 5.3. 31.7.1975
 Oslo byplankontor, disp.plan 5.5. 18.8.1975
 Oslo byplankontor, disp.plan 5.6. 12.8.1975
 Oslo byplankontor, disp.plan 5.8 8.8.1975
 Oslo byplankontor, disp.plan 5.9. 23.1.1976
 Oslo byplankontor, disp.plan 5.10. 23.1.1976
 Oslo kommune informerer hefte, juli 1980
 Oslo kommune, bydel Søndre Nordstrand
 holmliahistorie.no
 «Historietur på Holmlia», Marius Park Pedersen (2020)
 «Kunst- og industrihistorier fra Holmlia», Marius Park Pedersen
 «Om Holmlias historie - fra bygdeborg til drabantby»,
 Arnfinn Nygaard (1990)
 Nasjonalbiblioteket
 Digitalarkivet
 Sloreåsen jubileumsavis 25 år
 Hallagerbakken borettslags hefte, «Vårt borettslag! Litt om vår
 nære og fjerne historie».
 Ljan skole 75 år, 1973
 Holmlia kirke

Takk til:

Deichman Holmlia
 Karen Johnsen
 Margaret S. Aarsæther
 Arve Bergland
 Anne Kinge
 Gunnar Hauger

Takk til alle som bidrar og formidler Holmlias lokalhistorie til andre. Den eldre generasjonen glemmer å fortelle - den yngre generasjonen glemmer å spørre! Det er viktig at historien ikke går i glemmeboka, for det gjør den fort.

Holmlia i gamle dager

Lokalhistorie for de minste

En fargerik opplevelsesbok hvor barna får et koselig innblikk i Holmlias lokalhistorie.

Ta med barna på en opplevelsesreise på Holmlia i gamle dager. Fra Rosenholm i syd til Rydningen i nord. Vi får møte glade barn, gårdbrukere og et rikt dyreliv. Vi får også være med det gamle toget, se Bertram beite på jordet sitt, se hvor Mor Ravnåsen bodde og et morsomt besøk på ballongfabrikken blir det også. De små historiene er basert på sanne lokalhistoriske hendelser. På slutten av boken er det en guide for foresatte som beskriver stedene mer i detalj. Fint for å engasjere barna når man er på tur i nærområdet.

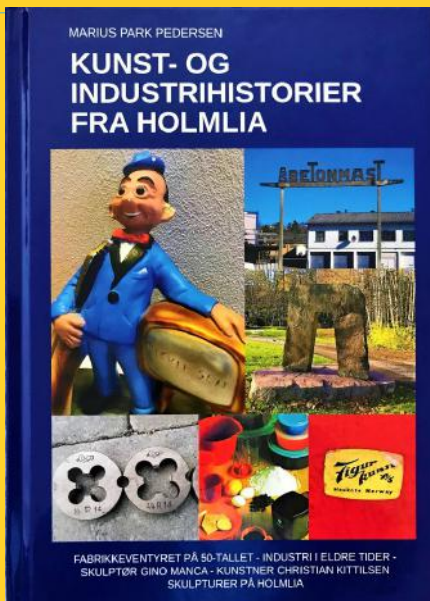
ISBN 978-82-93775-00-3

Historietur på Holmlia

Turen blir aldri den samme etter å ha lest dette turheftet.

19 steder med masse interessant lokalhistorie med spennende før-og-nå flyfoto og kart. A5 format, hendig å ta med på turen! Er du glad i å gå tur på Holmlia er dette noe for deg! *Holmlias eget turhefte!*

ISBN 978-82-93775-03-4

Kunst- og industrihistorier fra Holmlia

Nye sider ved lokalhistorien

For første gang samles historien om Holmlias eget fabrikkeventyr på 50-tallet.

Les blant annet om den supermoderne kjeksfabrikken som var under planlegging, plastikk-, sko- og ballongfabrikken og om den landskjente figuren Televimsen som ble mangfoldiggjort på Nordre Ås.

For første gang kan du lese om skulptør Gino Manca og kunstner Christian Kittilsen med utgangspunkt på Holmlia.

I tillegg får du et innblikk i næringsvirksomheten på Holmlia og i vårt nærmeste nabolag i eldre tider. Dessuten kan du bli mer kjent med de flotte skulpturene som står på ulike steder på Holmlia.

ISBN 978-82-93775-04-1

Bøkene bestilles på parkforlag.no

Digital lokalhistorie

Introduksjon til egenstudier på internett.

Inkluderer 4 mini kurs, lær å søke i folketellinger, matrikler, adressebøker og aviser.

I tillegg får du gode tips hvordan du skal finne frem i fotoarkiver og hvilke kartverk som kan være nyttige i arbeidet med lokalhistorie. Det er også eget kapittel som omhandler interessante før og nå verktøy. Dette kan være en fin introduksjon til deg som ønsker å studere på egen hånd på internett. ISBN 978-82-93775-01-0

Planleggingen av den store utbyggingen av Holmlia startet i 1972. Her lå gårder og småbruk omringet av vakkert landskap. Nå satte planleggerne seg ned og skisserte den nye drabantbyen. Hvordan ble Holmlia opprinnelig planlagt? Hvor skulle veier anlegges? Hva med bygninger, senterområde, fellesanlegg, friluftsområder og grøntdrag? Hva skulle rives og hva skulle bevares av gamle Holmlia? Det ble etter hvert innflytting i 1980 etterfulgt av både krise og glede. Du kan også lese kampen om Søndre Aas gård og hvilken kjempeinnsats som ble lagt ned for å bevare den. Her er det mye spennende lokalhistorie fra 1970- og 1980-tallet som nå er samlet for første gang. ***Velkommen til «Holmlia-byen» blir til!***

Marius Park Pedersen bor på Holmlia og er prosjektleder i holmliahistorie.no. Han har utgitt flere publikasjoner, blant annet barneboken «Holmlia i gamle dager», turheftet «Historietur på Holmlia», kursheftet «Digital lokalhistorie», «Holmlia i steinalderen» og boken «Kunst- og industrihistorier fra Holmlia». Han ble tildelt bydelens kulturpris for 2020 for sitt arbeid med Holmlias lokalhistorie.

ISBN 978-82-93775-05-8

parkforlag.no